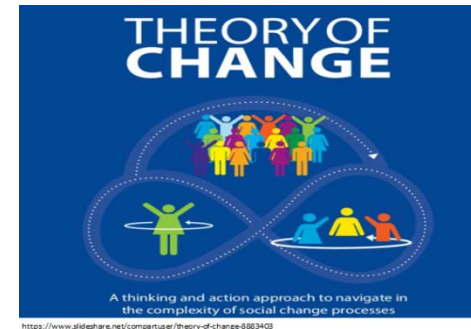

สถาบันคลังสมองของชาติ

เส้นทางสู่ผลกระทบของ R&D Project : Theory of Change

หลักสูตร การบริหารจัดการงานวิจัยแนวใหม่ R+3I (Ideate, Innovate, Impact)
Executive Program ครั้งที่ 1 วันที่ 4 เมษายน 2561 ณ ห้องจามจรี 1 ชั้น M
โรงแรมปทุมวันพรินส์เซส เวลา 10.30-11.00 น

A thinking and action approach to navigate in the complexity of social change processes
<https://www.slideshare.net/compentuse/theory-of-change-883403>

ร.ศ.สมพร อิศวิลานนท์
สถาบันคลังสมองของชาติ

Email address: somporn@knit.or.th

หัวข้อนำเสนอ

- 1. เป้าหมายที่ R&D Project อยากไปให้ถึง**
- 2. จากผลผลิตสู่ผลกระทบ**
- 3. Theory of Change: เส้นทางสู่ผลกระทบในระยะยาว ของ R&D Project**

1. เป้าหมายที่ R&D Project อยากไปให้ถึง

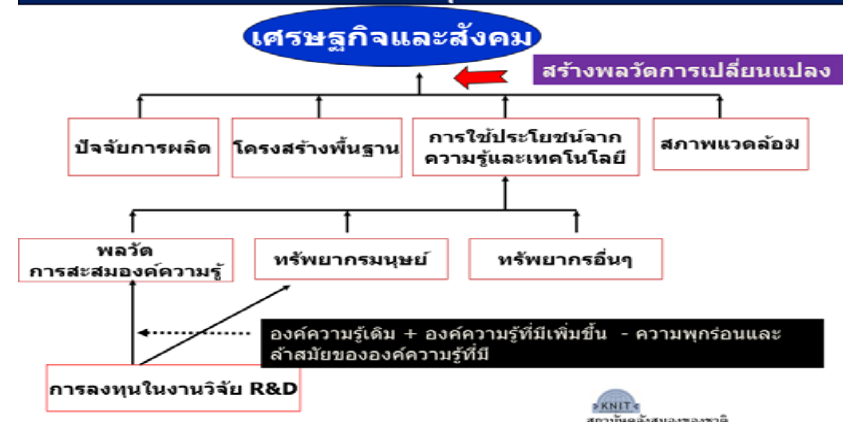
1.1 ประเด็นการลงทุน R&D Project กับการใช้ประโยชน์

การลงทุนโครงการ R&D สร้างการเปลี่ยนแปลงเศรษฐกิจสังคม
ของชุมชน

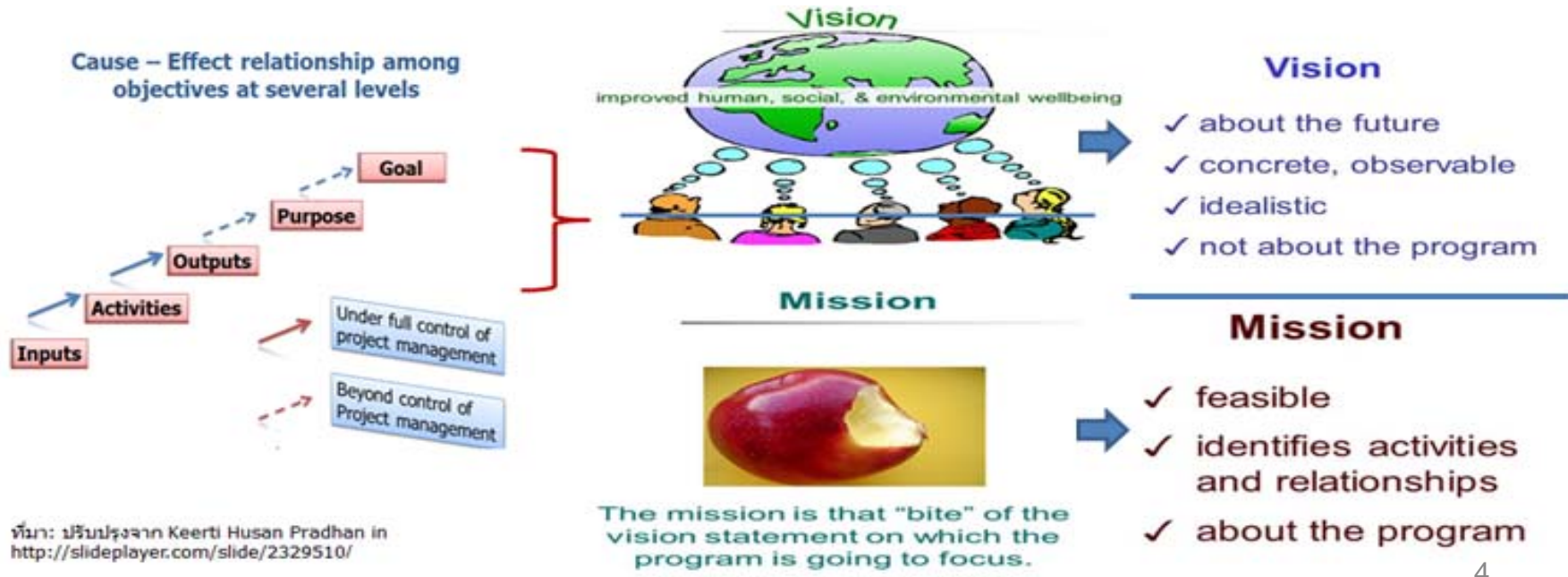
ทำอย่างไร?

แนวคิดการเชื่อมโยงการลงทุน R&D Project กับการใช้ประโยชน์

KNITs สถาบันคลังสมองของชาติ

ที่มา: สมพร อิศวิลานนท์ สถาบันคลังสมองของชาติ

ที่มา: ปรับปรุงจาก Keerti Husan Pradhan in <http://slideplayer.com/slide/2329510/>

Source: Terry Smatylo, 2011 ;

1.2 Research Impact: สิ่งที R&D Project อยากจะไปให้ถึง

➔ Research operation and investment

● Output: Research findings

➔ Research/Innovation Utilization

✓ เพื่อให้บรรลุเป้าหมายอย่างใดอย่างหนึ่งหรือหลายอย่าง

● Outcome and impact: สร้างการเปลี่ยนแปลงของชุมชนและสังคม

ประโยชน์ที่สังคมจะได้รับจากงานวิจัย

● Scientific/academic enhancement

● capacity building enhancement

● Economic, social, and environmental

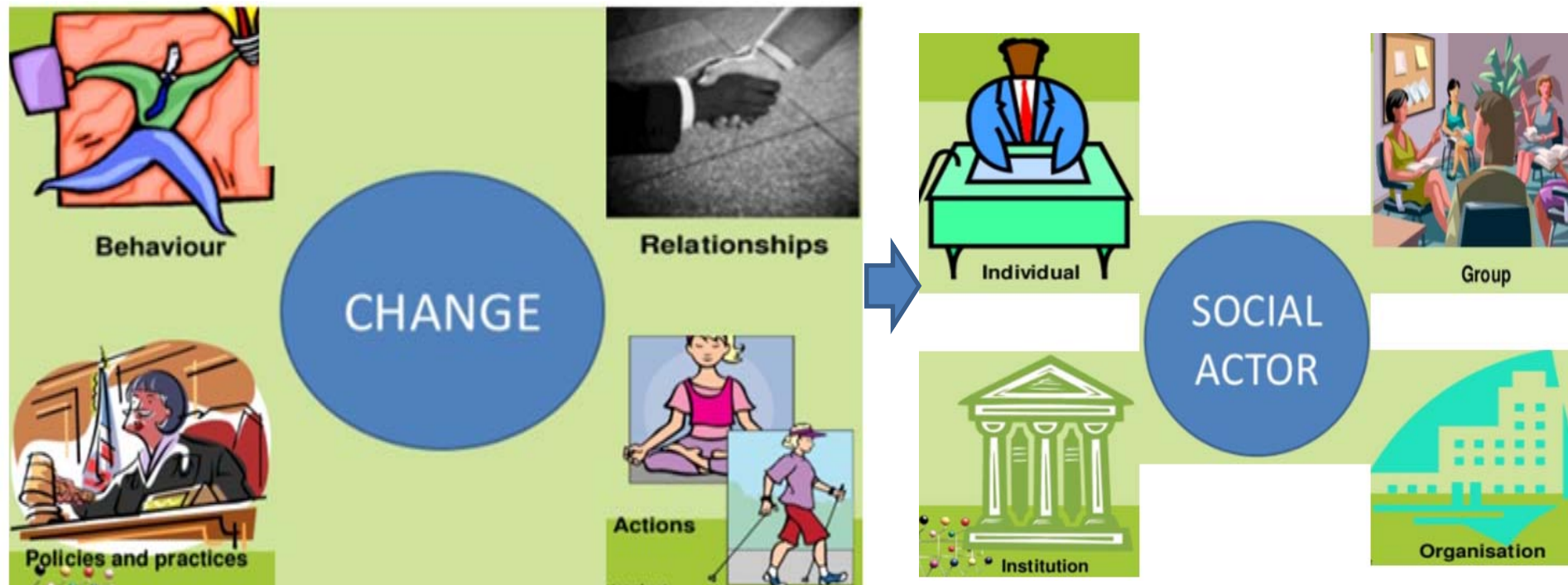
1.3 รูปแบบของผลกระทบของงานวิจัย

มิติผลกระทบของงานวิจัย

- **เชิงความรู้ - เทคโนโลยี**
- **เชิงเศรษฐกิจ**
- **เชิงสุขภาพ**
- **เชิงสิ่งแวดล้อม**
- **เชิงการเมือง**
- **เชิงวัฒนธรรม**
- **เชิงกฎหมาย**
- **เชิงสังคม**

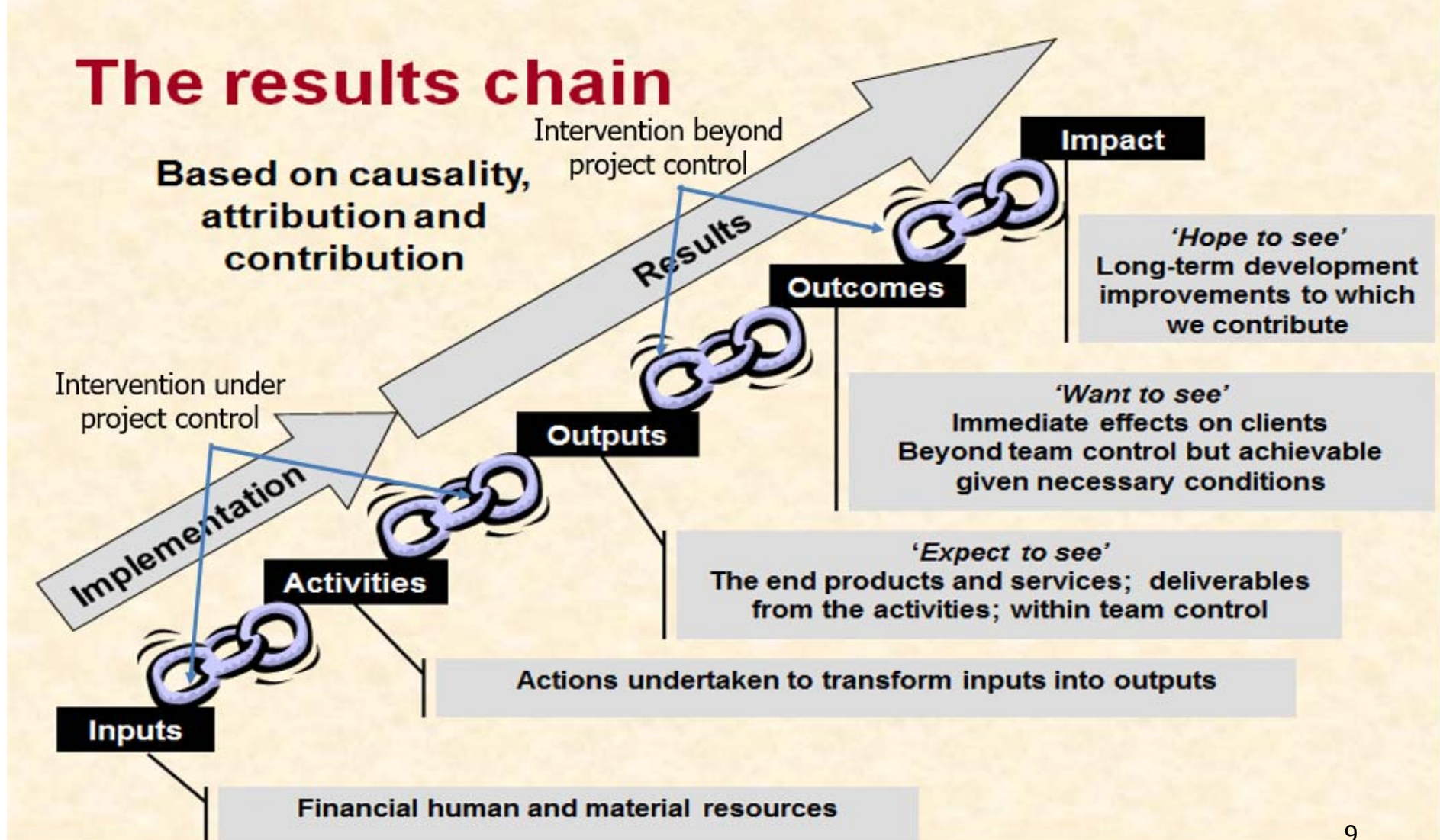
2.1 เกิดการเปลี่ยนแปลงของ Social Actor

- ✓ เป็นการเปลี่ยนแปลงในพฤติกรรม ความสัมพันธ์ นโยบาย แนวทางการปฏิบัติ กับ ภาวคิเป้าหมาย
- ✓ อยู่นอกเหนือการควบคุมของโครงการแต่อยู่ในขอบเขตที่โครงการมีอิทธิพลถึง (sphere of influence) ทั้งที่ตั้งใจและไม่ตั้งใจ

ที่มา: ปรับปรุงจาก B. Fontennenu and J. V. Ongevalle (2012) "Introduction to Outcome Mapping"
<https://www.slideshare.net/MobiMOOC/outcome.mapping-dph-day-2012>

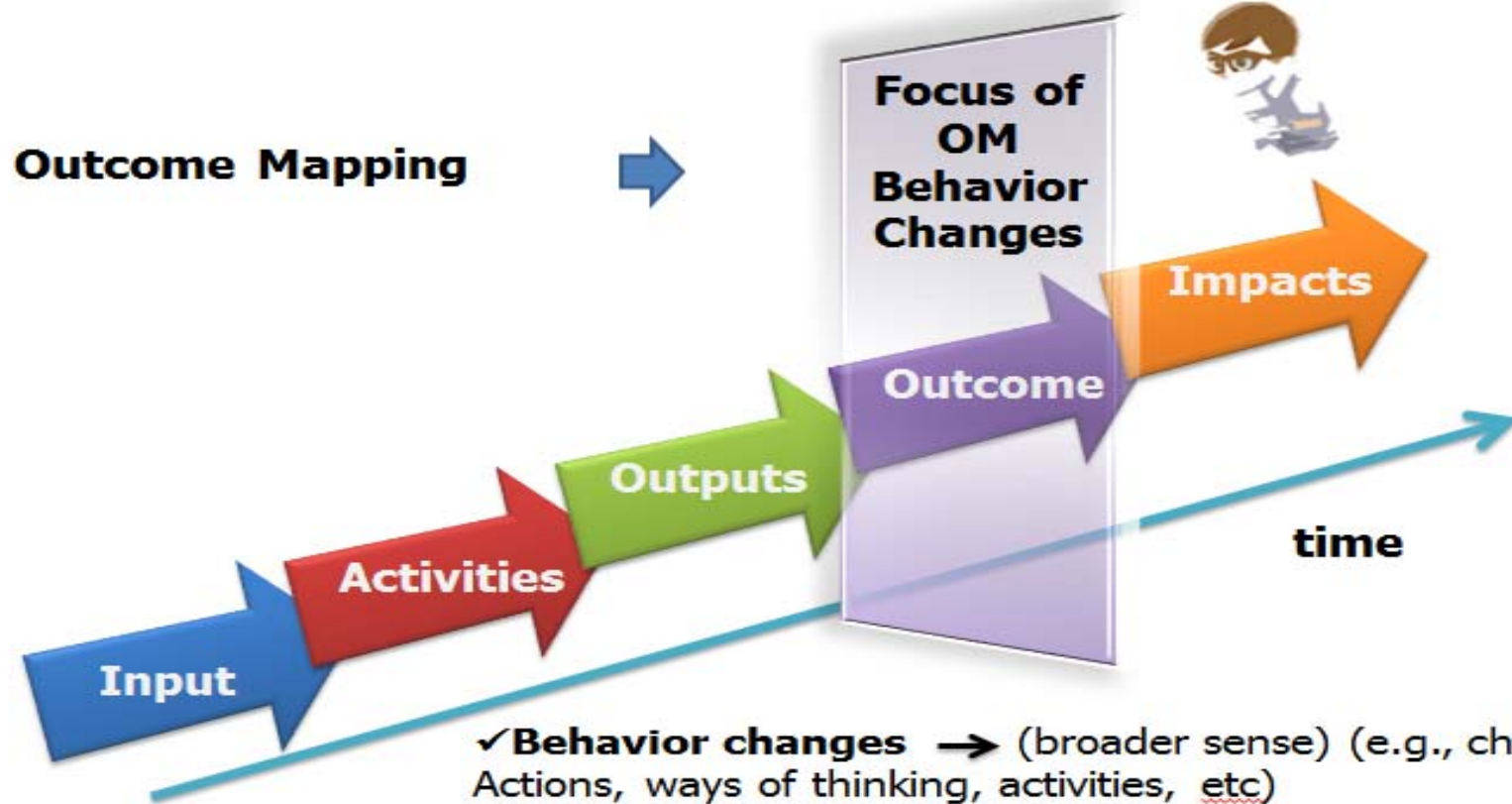
2.2 การแทรกแซงขยายผล (Intervention) เป็นกลไกที่จำเป็นสู่การทำให้เกิดผลลัพธ์และผลกระทบ

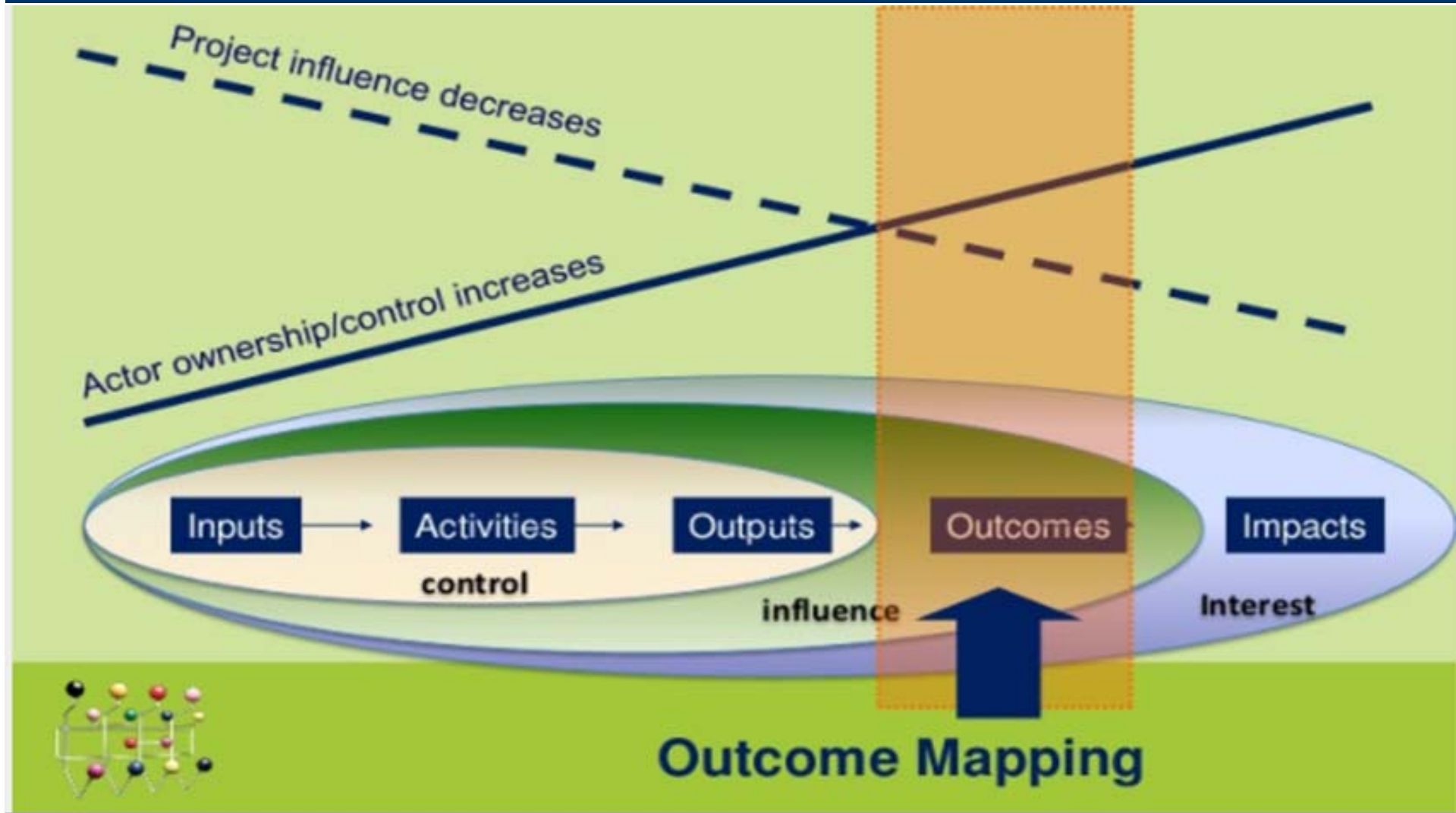
ที่มา: ปรับปรุงจาก FAO "An Introduction to Results-Based Managing"

2.3 Outcome Mapping: มุ่งเน้นการแทรกแซงขยายผลสู่การปรับเปลี่ยนพฤติกรรมของภาคีเป้าหมาย

- ✓ เครื่องมือแสดงถึงกิจกรรมหรือกลไกที่สร้างการเปลี่ยนแปลงในพฤติกรรม แนวปฏิบัติ การกระทำของภาคีเป้าหมาย
- ✓ ใช้กับการวางแผน การติดตามผลดำเนินงาน และการประเมินโดย

2.4 Outcome Mapping: ให้ความสำคัญกับบทบาทของภาคีเป้าหมายบนเส้นทางขยายผล ลดบทบาทของProject

3. Theory of Change: เส้นทางเชื่อมโยง ความสัมพันธ์สู่ผลกระทบในระยะยาวของ R&D Project

3.1 Theory of Change: ความหมายและองค์ประกอบ

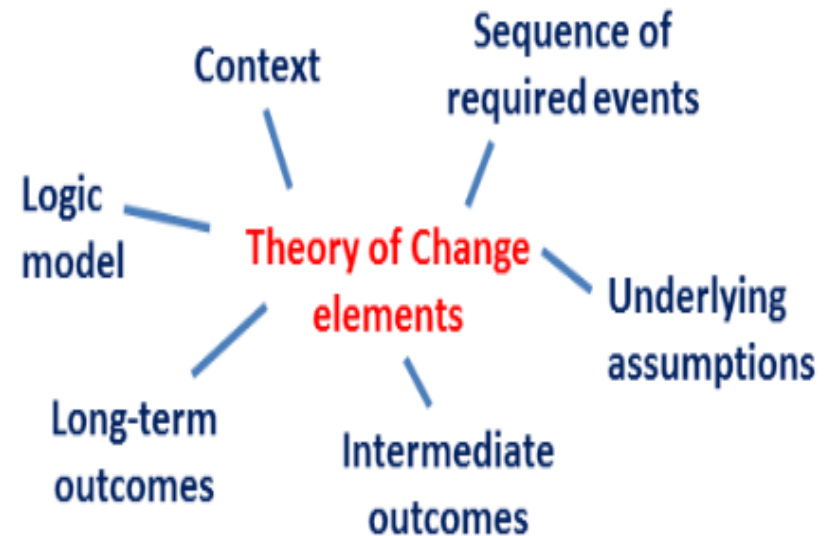
✓ Definition

- Theory of Change is a process of reflection and illustration of how and why a desired change is expected to happen in a particular context, sector and/or group of people (<http://www.theoryofchange.org>).

✓ TOC Thinking

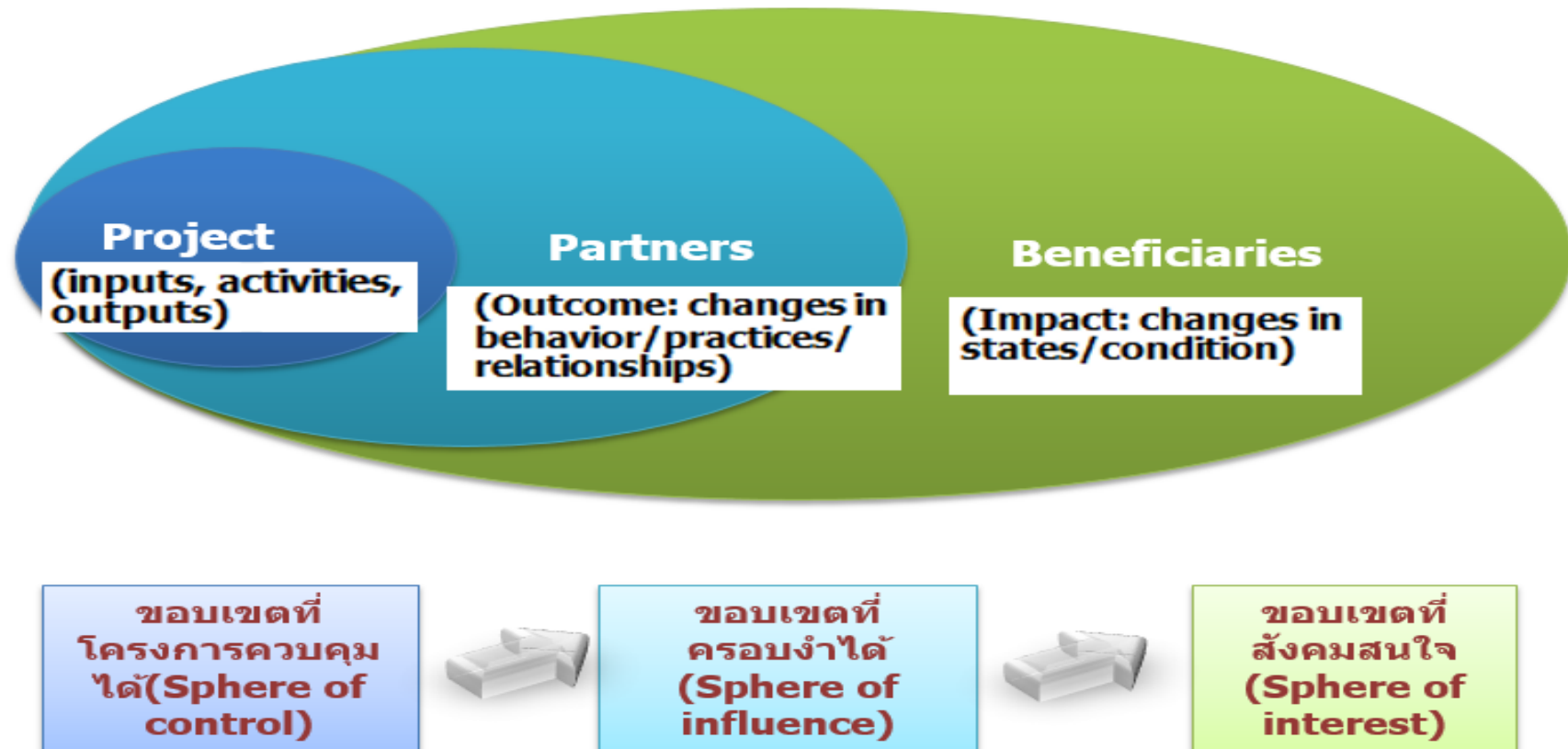
- Integrated approach to program planning, implementation, M&E, and communication

✓ TOC elements

3.2 Theory of Change: เชื่อม Project Output สู่การสร้างคุณค่าและการใช้ประโยชน์

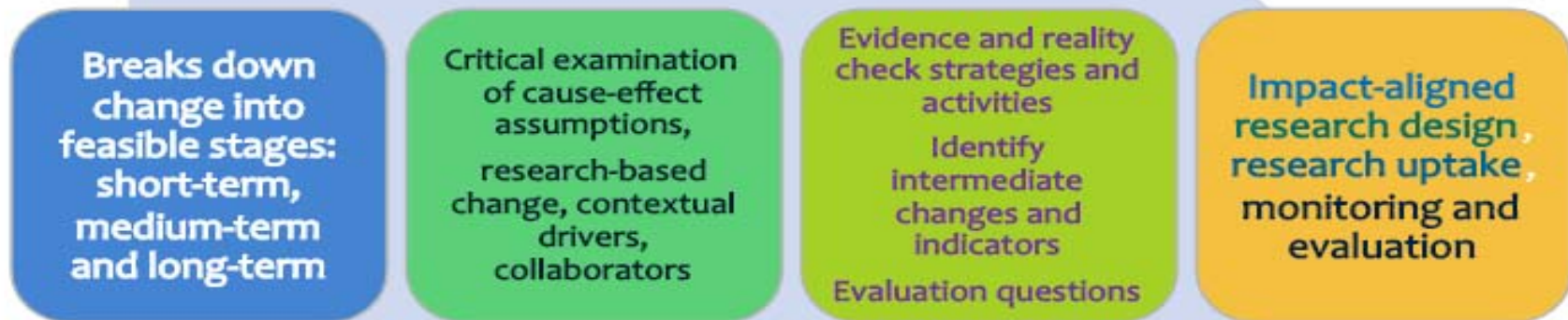
แสดงขอบเขตของโครงการและเส้นทางสู่ผลลัพธ์และผลกระทบ

ที่มา: ปรับปรุงจาก Simon Hearn , <http://www.slideshare.net/sihear/introduction-to-outcome-mapping>

3.3 Theory of Change: เป็นกลไกการขับเคลื่อนสู่การเปลี่ยนแปลงและการออกแบบการประเมิน

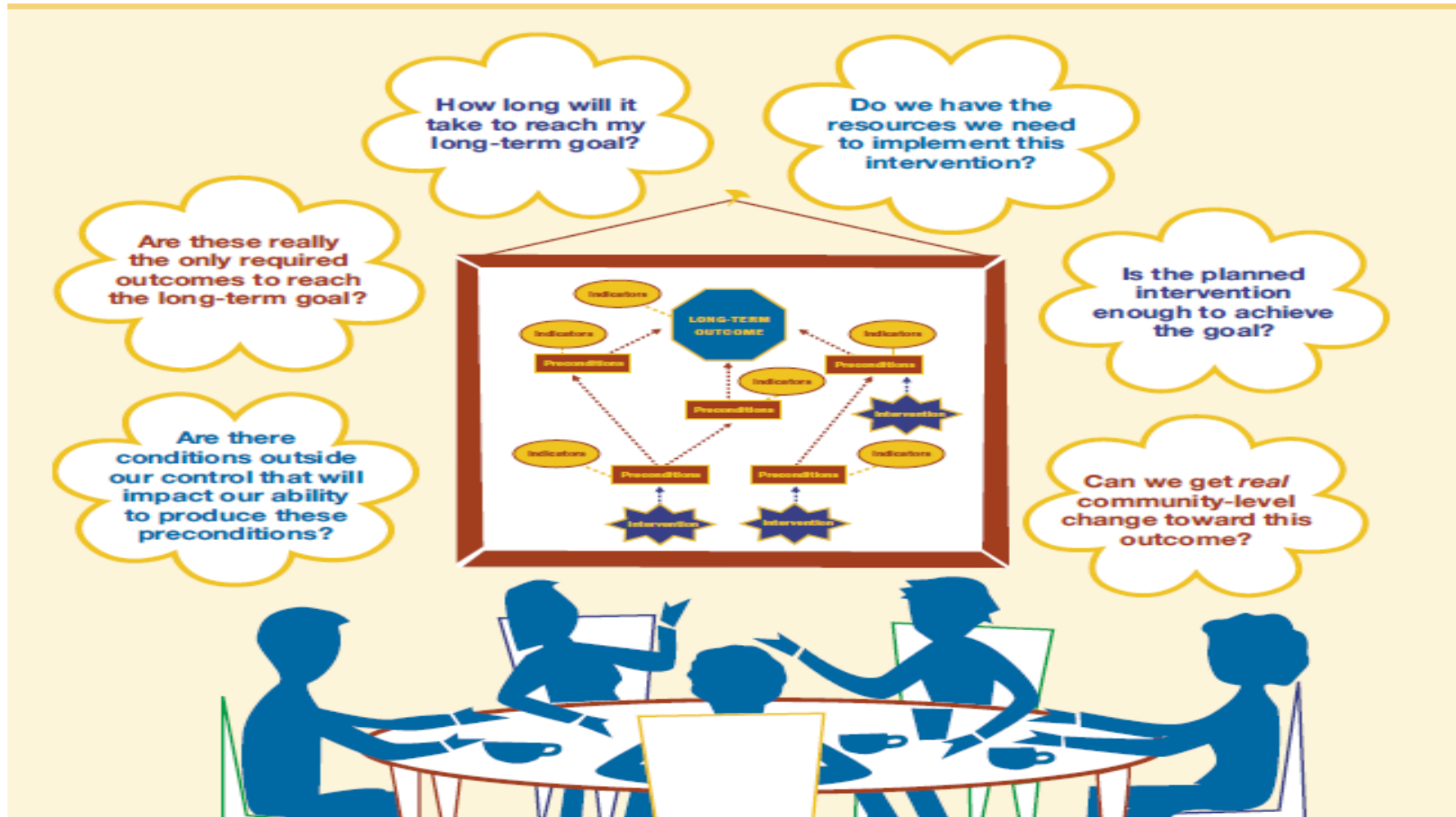
How does theory of change help?

ที่มา: FAO "An Introduction to Results-Based Managing"

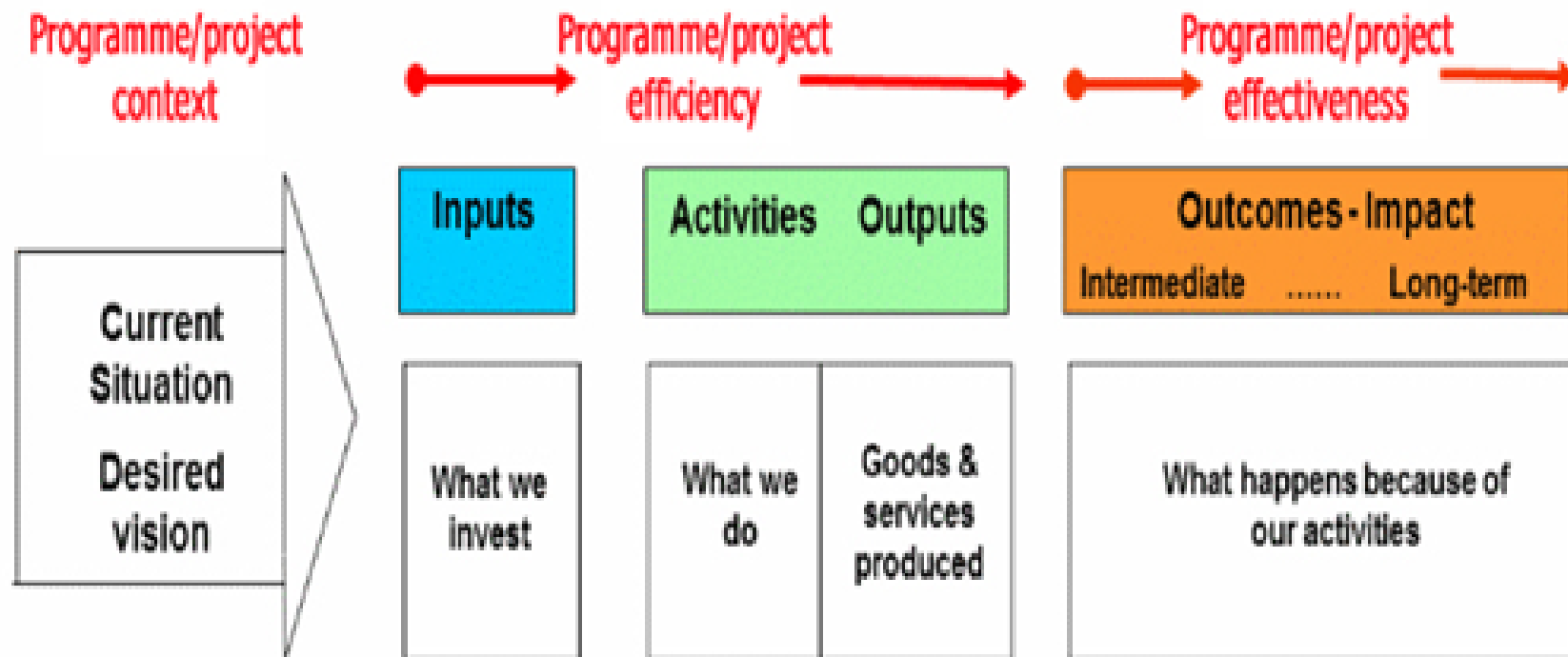
3.4 Theory of Change: ช่วยหลีกเลี่ยงความผิดพลาดของการดำเนินโครงการ

A THEORY OF CHANGE HELPS AVOID IMPLEMENTING A MISTAKE

3.5 Theory of Change: ใช้เป็นเครื่องมือประเมินหาผลสำเร็จและผลสัมฤทธิ์ของโครงการ

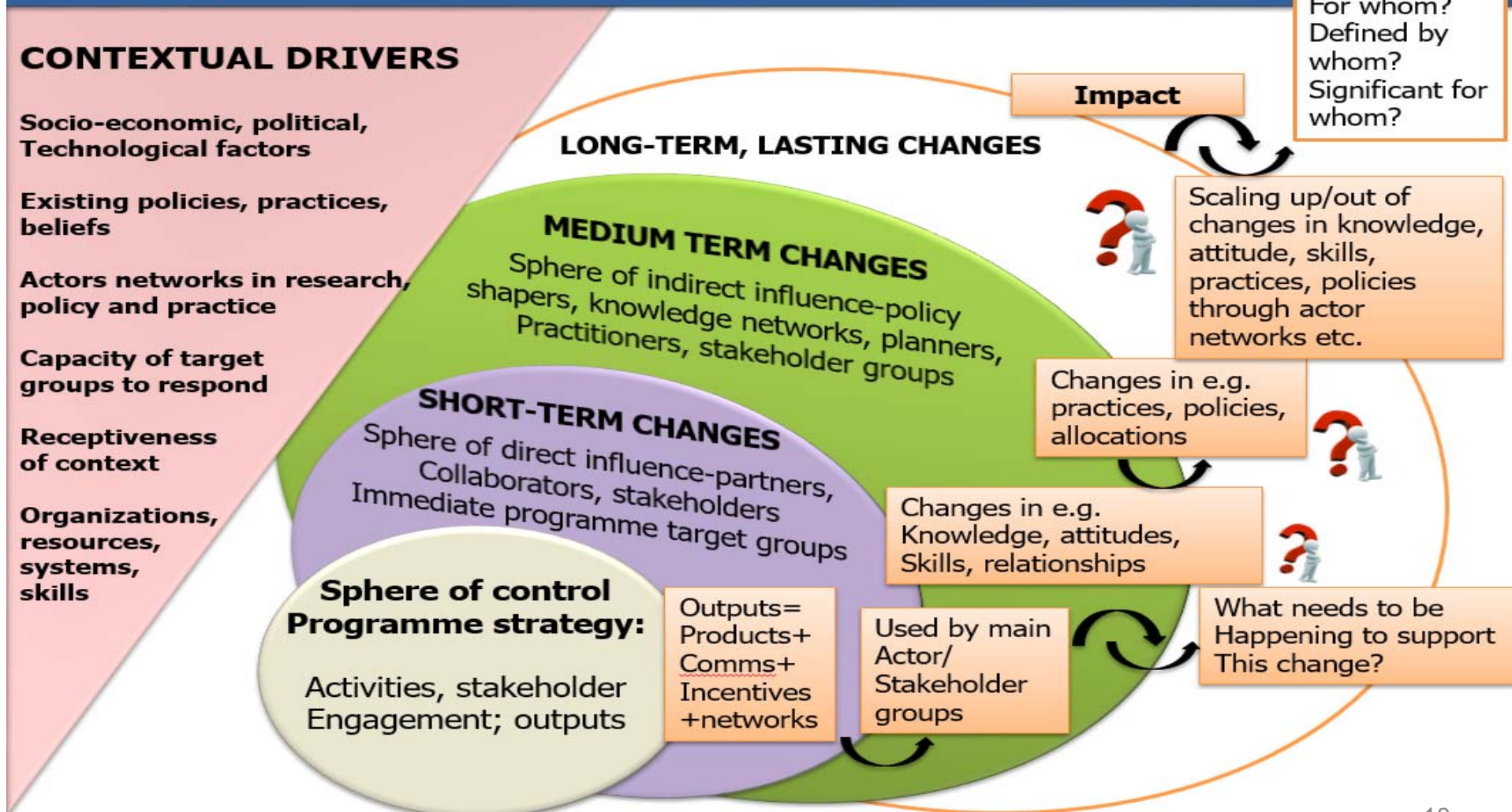
๓ เครื่องมือบ่งชี้ประสิทธิภาพและผลสัมฤทธิ์ของโครงการ

ที่มา: Modified from <http://learningforsustainability.net/theory-of-change/>

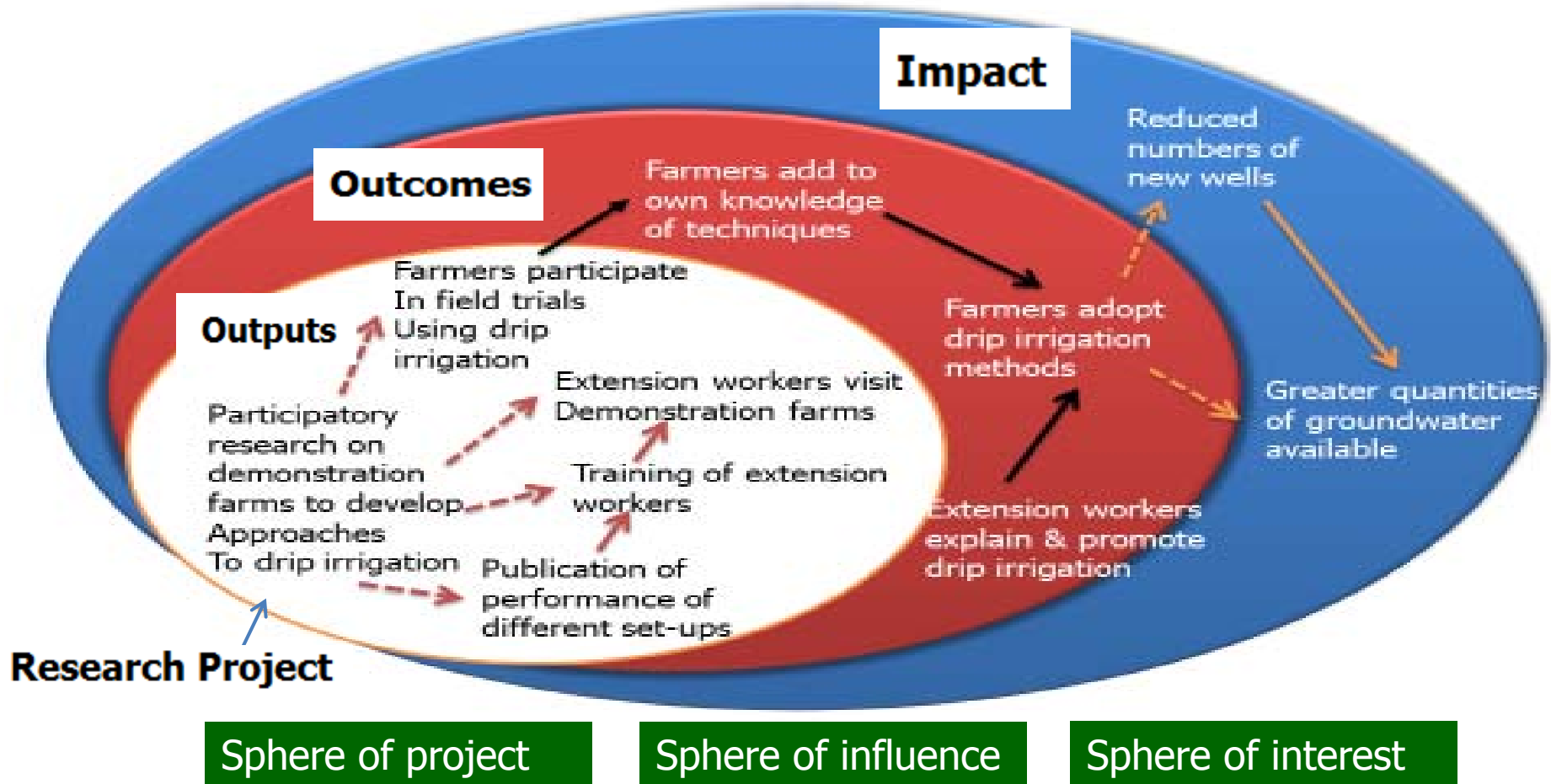
3.6 Theory of Change: เครื่องมือการบริหารจัดการโครงการวิจัยสู่เป้าหมายที่พึงประสงค์

⇒ Theory of change: Description of a sequence of events expected to lead to a particular desired outcome

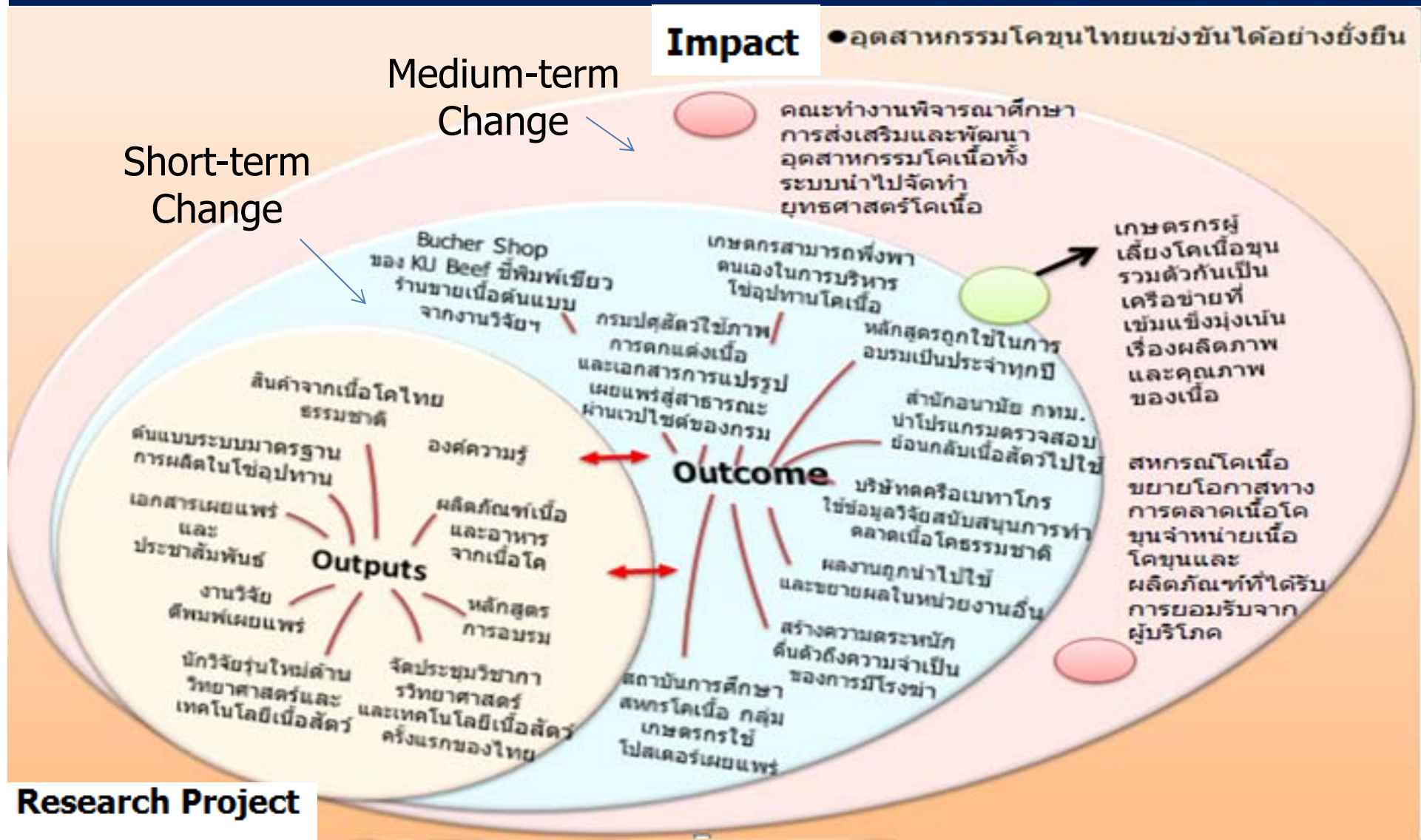

3.7 กรณีตัวอย่าง: เส้นทางสู่ผลกระทบของโครงการส่งเสริมระบบเทคโนโลยีน้ำหยด

โครงการการส่งเสริมเทคโนโลยีระบบน้ำหยดสู่เกษตรกร

3.8 ตัวอย่างกรณีชุดโครงการการขยายโอกาสธุรกิจโคเนื้อ

ชุดโครงการการขยายโอกาสธุรกิจเนื้อโคไทย

ที่มา: สังเคราะห์จากบทความเรื่องโคเนื้อ...การปรับตัวเมื่อบริบทเปลี่ยน โดยจากรัตน์ เศรษฐกุล ลงพิมพ์ในหนังสือเรื่อง "การบริหารจัดการงานวิจัยเพื่อสร้างผลลัพธ์และผลกระทบ"

